

SVODNÁ MONITOROVACÍ ZPRÁVA
implementace Strategie vzdělávací politiky České
republiky do roku 2030+
a opatření Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje
vzdělávací soustavy České republiky 2023–2027

VYHODNOCENÍ ZA KALEDNÁŘNÍ ROK 2024
2. IMPLEMENTAČNÍ OBDOBÍ S2030+

Oddělení strategií | Listopad 2024

Dokument byl schválen poradou vedení MŠMT dne 26.11.2024

Úvod

Po schválení Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2023–2027 (dále „DZ ČR 2023–2027“) vládou došlo z Příkazu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k ustavení devíti pracovních skupin MŠMT pro jednotlivé karty opatření DZ ČR 2023–2027, včetně jmenování členů a vedoucích těchto pracovních skupin.

Dle příkazu ministra byl také sestaven výbor pro implementaci Strategie 2030+ (dále „S2030+“) a jednotlivých strategických opatření DZ ČR 2023–2027. Náměstek člena vlády Mgr. Jiří Nantl, LL.M. dle příkazu zodpovídá za směřování a zajišťuje supervizi, státní tajemník PhDr. Ondřej Andrys, MAE, MBA, MPA zajišťuje spolupráci a vrchní ředitel Sekce vzdělávání a mládeže Mgr. Jan Mareš, MBA zodpovídá za věcné plnění. V tomto složení výbor pracoval celý rok 2024.

Pro hladký postup implementace S2030+ a DZ ČR 2023–2027 v 1. pololetí roku 2024 se ve dnech 2. 4. a 14. 6. 2024 uskutečnila pracovní jednání řídicího výboru. Dále se 14. 5. 2024 konalo setkání výboru a vedoucích pracovních skupin všech karet, na kterém byl projednán jednotný postup implementace v roce 2024 a vzájemné návaznosti jednotlivých opatření. Dne 14. 5. 2024 byly také kroky a postup realizace opatření a aktivit MŠMT pro rok 2024 představeny a prodiskutovány se zástupci odborných asociací, zaměstnavatelů a sociálních partnerů. Celkem se tohoto jednání MŠMT s odbornými asociacemi a partnery v oblasti školství a vzdělávání zúčastnilo 13 organizací.

Ve 2. pololetí, dne 18. 9. 2024 bylo svoláno jednání vedoucích všech pracovních skupin a jejich tajemnic. Pozvaní byli podrobně seznámeni se způsobem monitoringu a vyhodnocování plnění aktivit v následujícím období, včetně přípravy navazujících harmonogramů.

Se souhlasem řídicího výboru byly v září 2024 provedeny změny ve vedení dvou pracovních skupin, a to PS D. Podpora a rozvoj pedagogů a leaderů škol (vedení převzal Mgr. Matouš Bořkovec) a PS H. Vzdělávání v celoživotní perspektivě (vedení převzal Mgr. Jan Mareš, MBA, vrchní ředitel Sekce vzdělávání a mládeže). Po odstoupení ředitele CZVV byla od 1. 11. 2024 do všech relevantních pracovních skupin, kde je CZVV spolugestorem aktivit, jmenována nová ředitelka Bc. Barbora Rosůlková, Dis.

Všechny pracovní skupiny se v průběhu celého kalendářního roku scházely pravidelně, s minimální periodicitou každé tři měsíce (avšak zpravidla častěji). Setkání sloužila k řízení realizace stanovených opatření a pro koordinaci spolupráce gestorů a spolugestorů dle harmonogramů aktivit a dílčích podaktivit na rok 2024. Dále byla jednání věnována sdílení výstupů, šetření a analýz a diskuzím expertů a sdílení nových informací v oblastech zájmu jednotlivých pracovních skupin. Během posledních jednání roku 2024 byly ve skupinách připravovány a finalizovány harmonogramy navazujících aktivit pro rok 2025.

Většina aktivit byla v pracovních skupinách plněna dle stanovených a Poradou vedení schválených harmonogramů. Jejich přehled podává tabulka níže. Tabulka je řazena podle jednotlivých pracovních skupin ustanovených v rámci 2. implementačního období S2030+, resp. karet opatření dle kapitol DZ ČR 2023–2027, včetně kapitoly průřezových témat. První sloupec uvádí počet aktivit, které má skupina plnit, následují čtyři hodnotící sloupce pokroku. **Z celkového počtu 110 aktivit je za první realizační rok konkrétně 5 splněno a 95 v řešení.**

Přehled plnění aktivit DZ ČR 2023–2027 v pracovních skupinách za rok 2024

Karta opatření	Počet klíčových aktivit	Počet splněných klíčových aktivit	Počet klíčových aktivit v řešení	Počet klíčových aktivit, které se nerealizují, přestože by se měly realizovat	Počet klíčových aktivit nedokončených v plánovaném termínu	Vedoucí pracovní skupiny	Tajemník
A. Kvalitní a dostupné předškolní vzdělávání	8	0	8	0	0	PaedDr. Michal Černý	Mgr. MgA. Petra Martinovská
B. Moderní základní vzdělávání pro 21. století	10	0	9	1	1	Mgr. Jan Jiterský	Dagmar Hrnčířová
C. Všeobecné a odborné vzdělávání pro uplatnění v dalším studiu i v praxi	15	2	10	(3)	2	Ing. Bc. Petr Bannert, Ph.D.	Mgr. Denisa Menšíková, DiS.
D. Podpora a rozvoj pedagogů a leaderů škol	8	0	8	0	1	Mgr. Matouš Bořkovec	Mgr. Jitka Černá
E. Rovný přístup a efektivní podpora pro všechny žáky bez rozdílu	8	0	7	0	1	Mgr. Jan Vöröš Mušuta	Mgr. Františka Tranová
F. Prevence rizikového chování a náhradní výchovná péče	11	0	11	0	1	Mgr. Jan Vöröš Mušuta	Mgr. Martina Štěpánková Štýbrová
G. Systémová podpora a řízení škol	18	0	13	3	4	Mgr. Jaromír Beran	Mgr. Daniela Swart
H. Vzdělávání v celoživotní perspektivě	12	0	12	0	0	Mgr. Jan Mareš, MBA	Mgr. Silvie Havelková
J. Průřezová opatření	20	3	17	0	3	Mgr. Bc. Martina Běťáková	Mgr. Jitka Černá

1. Aktivity, které byly splněny (celkem 5)

PS C. Všeobecné a odborné vzdělávání pro uplatnění v dalším studiu a praxi

C.3.1 Elektronizace přihlašování žáků do středního vzdělávání (elektronické podání přihlášky)

- Konec realizace byl stanoven na 31.03.2024
- V průběhu školního roku 2023/24, zejména pak v roce 2024, byl pro střední školy a uchazeče o studium ve střední škole zakončené maturitní zkouškou naprogramován a spuštěn systém digitálního přihlašování IS DiPSy, který díky napojení na základní registry umožňuje středním školám ověřovat správnost osobních údajů z přihlášky. Nově bylo díky IS DiPSy možné podat přihlášky ke studiu až na tři SŠ s obory zakončenými maturitní zkouškou (dříve to byly pouze 2 obory zakončené maturitní zkouškou) a dvě školy s talentovou zkouškou. Uchazeči mohli využít jednu ze tří forem přihlašování (elektronickou, hybridní, listinnou). Současně si volili preferované pořadí vybraných škol, tzv. prioritizace.

Po administraci Jednotné přijímací zkoušky (tedy části zkoušky, kterou garantuje stát prostřednictvím CZVV) byly školám zpřístupněny výsledky, ke kterým školy přidaly vyhodnocení školních částí přijímacího řízení a následně celkové hodnocení vložily zpět do systému. IS DiPSy poté pomocí jedinečného algoritmu seřadil uchazeče do škol dle priority, kterou si při přihlašování zvolili. Významným způsobem se tak zjednodušilo přijímací řízení nejen z pohledu škol, ale i z pohledu uchazečů, kteří v systému našli informace o školách, nemuseli přihlášky podávat osobně či prostřednictvím poštovních služeb, v systému jim byly v případě elektronického podání zpřístupněny jejich ohodnocené záznamové archy a byla odstraněna administrativa se zápisovými lístky. Navýšení počtu podání přihlášek ze dvou na tři bylo umožněno také právě díky vytvoření IS DiPSy.

Nezanedbatelným přínosem pro vzdělávání je i zpětná vazba o uchazečích, jelikož až se spuštěním IS DiPSy dostává MŠMT prostřednictvím Centra zpětnou vazbu o každém jednotlivém uchazeči (odkud se hlásí, jaké výsledky měl v rámci přijímacího řízení ze státní a školní části, na jakou střední školu nastoupil aj.) a může s těmito daty nadále pracovat. IS DiPSy bude dále rozvíjen dle legislativních změn. S ohledem na první rok ověřování tohoto nového systému (DiPSy) se ukázaly možnosti jeho dalšího vylepšení, na kterých se bude pracovat i ve školním roce 2024/25. Zejména bude nutná úprava systému v případě, že bude přijata novela školského zákona v oblasti přijímacího řízení.

C.3.3.2 Alternativní forma profilové maturitní zkoušky (komplexní absolventská práce)

- Konec realizace byl stanoven na 31.12.2027
- Od školního roku 2021/22 probíhá pokusné ověřování zaměřené na možnosti zavedení komplexní absolventské práce do praxe. V roce 2023/24 bylo do pokusného ověřování zapojeno: 14 škol (z toho 3 nové), 96 žáků, 13 různých oborů vzdělání. Každoročně školy zpracovávají zprávy o průběhu a vyhodnocení pokusného ověřování, které komplexně vyhodnotí NPI ČR a zpracuje celkovou zprávu za všechny školy, kterou předloží MŠMT. Alternativní maturitní zkouška je založena na komplexní absolventské práci s obhajobou. Školy zapojené v pokusném ověřování tuto možnost hodnotí pozitivně a doporučují její zavedení, ale jen jako jednu z možných variant řešení realizace maturitní zkoušky. Zavedení komplexní maturitní práce se navrhlo do novely školského zákona, u které se nyní vypořádávají připomínky z meziresortního připomínkového řízení (materiál s č.j.: MSMT-10355/2024-1). Alternativní forma MZ bude dále implementována do praxe.

PS J. Průřezová opatření

J.2.7. Podporovat DVPP v oblasti digitálního vzdělávání v kontextu vývoje zahraničních sebehodnoticích nástrojů

- V projektu NPO 3.1 AIDIG na základě výzvy DigCompEdu vyhlášené MŠMT probíhá příprava metodické podpory pro regionální vzdělávací organizace, další metodická podpora je realizována přímo pro učitele základních a středních škol a probíhá také příprava kurzů pro učitele mateřských škol.

J.4.2. Metodicky podporovat školy v realizaci pohybových aktivit dětí a žáků během celého dne, včetně vysokého podílu pobytu a výuky žáků ve venkovním prostředí

- ČŠI vydala metodické doporučení s názvem Aktivní škola, které bylo původně zaměřeno na podporu pohybových aktivit žáků v základních a středních školách; bylo rozšířeno o zcela novou kapitolu věnovanou dětem v MŠ.

J.6.1 Vytvořit kvalitní a bezpečný elektronický systém přijímacího řízení

- Systém DiPSy byl vytvořen a implementován na jaře 2024 dle plánovaného harmonogramu. V Q3/2024 bylo zavedení systému vyhodnoceno a následně připravena novela školského zákona, která úpravou vybraných paragrafů vylepšuje parametry celého systému a odstraňuje identifikované nedostatky. Schválení novely se předpokládá v průběhu roku 2025.

2. Zatím nezahájené plnění aktivit dle harmonogramu se týká pouze několika málo případů (celkem 5). Častým důvodem je návaznost aktivit na teprve rozpracované a dosud nedokončené aktivity předchozí. Konkrétně jde o tyto aktivity:

PS B. Moderní základní vzdělávání pro 21. století

B.3.1 Podpora formativní zpětné vazby

- Vzhledem k probíhajícím intenzivním pracím na rámcových vzdělávacích programech zahájí NPI ČR práci na Metodice formativního hodnocení po finalizaci RVP.

PS C. Všeobecné a odborné vzdělávání pro uplatnění v dalším studiu a praxi

C.3.2 Zlepšení nástrojů na zvýšení kvality odborného vzdělávání¹

- NPI ČR vyvíjí činnost blízkou vytyčené aktivitě, ale kritéria stanovená v harmonogramu zatím nejsou ve třech dílčích podaktivitách plněna, pouze čtvrtá dílčí podaktivita je ve fázi rozpracování.

PS G. Systémová podpora a řízení škol

G.2.2 Úprava modelu financování regionálního školství tak, aby více podporovalo (motivovalo) spojování ředitelství

- Aktivita bude probíhat nejdříve v druhé polovině roku 2025 vzhledem k aktuálním změnám (stanovení minimální velikosti školy v ŠZ, převod nepedagogických pracovníků pod zřizovatele, analýza dopadů změn PHmax).

G.2.5 Rozdělení role ředitele školy

- Vzhledem k aktuálním prioritám legislativních návrhů tato aktivita v roce 2024 neprobíhala. Rozpracování návrhu rozdělení role ředitele je v plánu připravovat až v návaznosti na schválení změny statutu školské právnické osoby, která je nyní v legislativním procesu. U aktivity je navržen posun na rok 2025.

G.4.4 Úprava kritérií pro zápis nespádových škol

- Jde o návazný úkol na aktivitu G.4.3 Analýza segmentu soukromých a církevních škol, která bude do konce roku 2024 částečně rozpracována, tj. po jejím dokončení se naváže aktivitou G.4.4.

3. Aktivit, jejichž plnění dosud nebylo dokončeno v plánovaném termínu, je 12 %. V několika případech se však jedná o aktivity, které jsou krátce před finalizací (a ještě stále je předpoklad jejich dokončení do 31. 12. 2024) nebo jsou tyto aktivity ze strany MŠMT prakticky připraveny, ale musí ještě např. vstoupit do legislativního procesu. Jde o aktivity:

¹ V tomto případě jsou v tabulce zaznamenány 3 dílčí podaktivity, u všech ostatních pracovních skupin jsou v tabulce zahrnuty vždy pouze klíčové aktivity. Tyto tři dílčí podaktivity spadají do klíčové aktivity C.3.2 Zlepšení nástrojů na zvýšení kvality odborného vzdělávání. Čtvrtá z dílčích podaktivit je ve fázi rozpracování.

PS B. Moderní základní vzdělávání pro 21. století

B.1.1 Dokončení tvorby RVP ZV

- Konec realizace byl stanoven na 31. 12. 2024
- V dokumentu RVP ZV realizují pracovní skupiny NPI ČR dokončovací práce související se změnami dílčích částí (popis povinné úrovně, zvýšení obtížnosti u matematiky a anglického jazyka). Odpovídající práce probíhají za těsné metodické podpory. Dokument RVP ZV je zpracováván v informačním systému (zdrojové databázi). Probíhá programování systému tak, aby se úroveň splnila a její popis zobrazovaly jako povinná součást RVP ZV. RVP ZV je převeden do prezentační podoby a zpřístupněn pro potřeby schvalovacího procesu. Verze předložená do veřejné konzultace je přístupná v podobě open dat externím subjektům. Schválení RVP ZV je plánováno do konce roku 2024.

PS C. Všeobecné a odborné vzdělávání pro uplatnění v dalším studiu a praxi

C.1.2 Zavedení pravidel pro tvorbu zaměření oborů vzdělání do oborové soustavy

- Konec realizace byl stanoven v Q4/2024
- Předpokládá se, že v návaznosti na výše uvedený bod C 1.1 bude vytvořen návrh pojetí nového nařízení vlády o soustavě oborů vzdělání. Připravuje se rámcový vzdělávací program pro nový obor vzdělání lyceum. Předpokládá se zpracování návrhu rámcového vzdělávacího programu do konce tohoto roku; jeho pokusné ověřování bylo vyhlášeno.

C.2.1 Posílení všeobecného základu, klíčových kompetencí a základních gramotností, prodloužení povinné školní docházky

- Konec realizace byl stanoven na 30.06.2024
- Na podzim 2024 byl připravován rámcový vzdělávací program pro nový obor vzdělání lyceum, jeho pokusné ověřování bylo vyhlášeno <https://msmt.gov.cz/file/63547/> na období 1. 11. 2024–31. 8. 2032.

PS D. Podpora a rozvoj pedagogů a leaderů škol

D.1.1 Příprava opatření reformy pregraduální přípravy učitelů na další implementační období

- Konec realizace byl stanoven v Q3/2024
- Byl vypracován podrobný analytický materiál popisující současný stav, cílový stav a opatření pro Reformu přípravy učitelů na roky 2025–2028. Cíle reformy jsou připraveny ke konzultaci s asociacemi i interně na MŠMT. Předpokládáme schválení a zveřejnění do konce kalendářního roku.

PS E. Rovný přístup a efektivní podpora pro všechny žáky bez rozdílu

E.3.1 Nastavení spádovosti PPP ve vztahu k institucionalizaci podpůrných pozic

- Konec realizace byl stanoven v Q4/2024
- Datový podklad pro určení spádových PPP je připraven, čeká se na přijetí zákonné úpravy (tzv. dubnové novely školského zákona). Spádovost PPP bude určena vůči všem mateřským, základním a středním školám hlavního vzdělávacího proudu z důvodu zajištění metodické podpory poradenských pracovníků těchto škol. Od sdílení pozic prostřednictvím PPP bylo upuštěno – běžné základní školy se 180 a více žáky budou podpořeny přímo, žákům menších běžných základních škol budou moci být doporučena podpůrná opatření školním psychologem / školním speciálním pedagogem. Probíhají přípravy na vyhlášení výzvy OP JAK (vyhlášení jaro 2025) na podporu metodické činnosti spádových PPP vůči ŠPP spádaných škol.

PS F. Prevence rizikového chování a náhradní výchovná péče

F.3.4 Moderní, efektivní, dostupný a prostupný meziposrední systém s důrazem na kvalitu a profesionalitu poskytované včasné a cílené péče o klienty

- Konec realizace byl stanoven v Q3/2024
- Ve 2. pol. roku 2024 byl na MŠMT interně s odborem legislativním zpracováván materiál k technické novele zákona č. 109/2002 Sb. s cílem předložení materiálu do připomínkového řízení a vládě ČR. Vzhledem k rozhodnutí o nepředkládání dalších materiálů do PS PČR byl tento proces aktuálně zastaven. Aktuálně se diskutuje, jakým způsobem uchopit další práci nejen na technické novele, ale i na celkové koncepční úpravě služeb náhradní péče v návaznosti na zjištění KVOP.
- Ve 2. pol. roku 2024 probíhala setkání pracovní skupiny ke standardům kvality v ústavní péči. Setkání se konala dne 13. 9., 28. 9., 11. 10., 25. 10. 2024, v jejich rámci byl tematicky probírán i standard ambulantní SVP. Další činnosti budou závislé na závěrech diskuzí ohledně ukotvení SVP ve školském zákoně.

PS G. Systémová podpora a řízení škol

G.2.2 Úprava modelu financování regionálního školství tak, aby více podporovalo (motivovalo) spojování ředitelství

- Konec realizace byl stanoven v Q4/2024
- Aktivita bude probíhat nejdříve v druhé polovině roku 2025 vzhledem k aktuálním změnám (stanovení minimální velikosti školy v ŠZ, převod nepedagogických pracovníků pod zřizovatele, analýza dopadů změn PHmax).

G.2.4 Převzetí nepedagogických činností zřizovatelem

- Konec realizace byl stanoven v Q4/2024
- Téma je předmětem aktuálního jednání mezi MF a MŠMT. Dle předpokladu dojde k převodu k 1. září 2025.

G.2.5 Rozdělení role ředitele školy

- Konec realizace byl stanoven v Q4/2024
- Vzhledem k aktuálním prioritám legislativních návrhů a úprav tato aktivita v roce 2024 neprobíhala. Rozpracování návrhu rozdělení role ředitele je v plánu připravovat až v návaznosti na schválení změny statutu školské právnické osoby, která je nyní v legislativním procesu. Posun na rok 2025.

G.4.3 Analýza segmentu soukromých a církevních škol

- Konec realizace byl stanoven v Q4/2024
- Bude zpracovávána analýza vývoje kapacit soukromých a církevních škol, a to do konce roku 2024, kvalitativní analýza + analýza postojů a příčin bude probíhat až v dalších letech.

PS J. Průřezová opatření

J.3.1 Rozšířit nárok na jazykovou podporu rovněž na žáky s českým státním občanstvím, kteří mají obdobné integrační potřeby jako žáci cizinci. Zajistit financování jazykové přípravy ve školách, dle možností státního rozpočtu rozšiřovat rozsah podpory.

- Konec realizace byl stanoven v Q3/2024
- Rozšíření nároku na jazykovou podporu rovněž na žáky s českým státním občanstvím, kteří mají obdobné potřeby k začlenění jako žáci cizinci, je obsahem novely školského zákona, kterou schválila vláda ČR dne 2. 10. 2024. Dále bude předložen PS PČR. Rozsah jazykové

přípravy byl s účinností od 1. 9. 2024 novelou vyhlášky č. 48/2005 Sb. rozšířen (rozsah, délka poskytování, období nároku na jazykovou přípravu, snížení počtu žáků ve skupině a další úpravy). Financování je zajištěno průběžně ze státního rozpočtu prostřednictvím rezervy krajů.

J.4.1 Připravit s odbornými partnery a zástupci krajů za agendu školství, sociální oblast a zdravotnictví v roce 2024 plán podpory dětského duševního zdraví s cílem posílit kapacity a odborné kompetence pracovníků škol, školských poradenských zařízení, středisek výchovné péče a návazných služeb v této agendě.

- Konec realizace byl stanoven v Q4/2024
- Předložena novela školského zákona ukotvující financování podpůrných pedagogických pozic v základních školách, které mají více než 180 žáků. Byla upravena následující metodická doporučení k primární prevenci: Téma záškoláctví (bylo revidováno oddělením 210), Téma týraného, zanedbávaného a zneužívaného dítěte – předloženo do 9. PV (březen 2024), Téma sexuální rizikové chování – bylo pro MŠMT zpracováno UPOL, nyní bude postoupeno k recenzování vybraným odborníkům a institucím, které se daným tématem zabývají, poté bude předloženo do GP a PV.
- Probíhají jednání PM k možnostem navýšení financování tzv. společensky potřebných studijních programů, mezi něž jsou zahrnuty i studijní obory psychologie a speciální pedagogika.
- Proběhla diskuze ohledně možností novelizace vyhlášky č. 72/2005 Sb. nebo nahrazení novou vyhláškou. Následně svolání odborné pracovní skupiny složené ze zástupců jednotlivých profesních organizací, NNO, akademické obce k přípravě návrhu vyhlášky.

J.5.1 Spolupracovat s MPSV na systémovém ukotvení zajištění sociální práce ve školách

- Konec realizace byl stanoven v Q4/2024
- Předložena byla novela školského zákona ukotvující financování podpůrných pedagogických pozic v základních školách, které mají více než 180 žáků. Probíhá příprava standardu školního poradenského pracoviště (ŠPP) obsahujícího popis činností a související úprava vyhlášek č. 72/2005 Sb. a č. 27/2016 Sb. v návaznosti na novelu školského zákona zavádějící systémové financování školních poradenských pracovníků a s tím související úpravy v poradenském systému. Probíhají interní diskuze ohledně možností novelizace vyhlášky č. 72/2005 Sb. nebo nahrazení novou vyhláškou. Následně dojde ke svolání odborné pracovní skupiny složené ze zástupců jednotlivých profesních organizací, NNO a akademické obce k přípravě návrhu vyhlášky.